

УДК 687.016:391

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЕКТУВАННЯ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ НА ОСНОВІ ЕТНІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

Студ. А.О. Школьник, гр. МгШМК1-14
Наук. керівник доц. І.В.Васильєва (КНУТД)

На сьогоднішній день актуальним у проектуванні одягу стало повернення до українських народних традицій. Це надає можливість підкреслити національну приналежність, вносячи при цьому новизну у сучасні методи проектування одягу, повертаючись до старого.

Аналіз колекцій сучасних українських дизайнерів та світових подіумів виявив, що використання у проектуванні одягу національних традиційних елементів обмежується найчастіше декоруванням, вишивкою та їх стилізацією. Етнічні ж традиції, в свою чергу, мають більш глибокі коріння та символіку, що чималим чином впливають як на повсякденне життя, так і на костюм. Саме тому сьогодні актуальним є вивчення етнічних особливостей українського села, побуту і народного костюму та використання набутих знань у проектуванні сучасного жіночого модного одягу.

Українську самобутність неможливо достатньо зрозуміти дослідивши лише національний костюм, який тісно переплітається з усіма аспектами життя, що особливо яскраво проявляється у народній сільській оселі. Кожен аспект традиційного житла українців має свої унікальні автентичні особливості, підкріплені прадавньою символікою та віруваннями. Маючи свій сакральний зміст та призначення, будь-який елемент побуту відіграє незамінну роль у формуванні та створенні унікального народного життя та образу.

З розвитком української народності чимала кількість етнічних складових села змінювалась та набувала особистої неповторності, залишаючи за собою одну спільну рису – орнаментацию. Українська орнаментация найбільш відома сучасності за автентичними зразками вишитих сорочок та рушників, де використана найбільша різноманітність вишиваних традиційних елементів. Народні українські орнаменти сягають часів Трипілля, з яким прослідковується найбільша схожість на спорідненість.

В ході проведених досліджень було проаналізовано орнаментацийну структуру на території України. Традиційна орнаментация поділяється на три основні складові: геометрична, рослинна та зооморфна. Серед усіх типів найбільш поширеними та базовими виявилися геометричні мотиви. Вони застосовуються в усіх регіонах країни, в тому числі в західних областях, де часто є єдиними в створенні та оформленні традиційних українських сорочок, рушників, мисок, писанок та інших предметів побуту.

На базі проведеного аналізу було визначено, що уся геометрична орнаментация побудована на основі нечисленних базових елементів. Розвиваючись та змінюючись вони створили величезну кількість своїх варіацій, стилізацій та поєднань. Одним з таких елементів є сварга, або свастика, що відома ще за часів палеоліту та зустрічається в прадавніх національних пам'ятках багатьох країн світу. Сварга у чистому або видозміненому варіанті зустрічається у колосальній кількості українських народних вишиванок та орнаментованих предметів.

Саме тому в процесі проведених досліджень було проаналізовано геометрично вірні методи побудови сварги та її розширених варіацій і знайдено найбільш доцільні у широкому використанні способи. Поєднання цих способів дало змогу розробити метод побудови сварг з врахуванням фабричної ширини тканини у масштабі 1:1. На основі отриманих результатів було розроблено методіку проектування сучасних жіночих суконь-оберегів, в яких принципи побудови сварг покладені в основу розрахунку і побудови як конструкції в цілому, так і окремих конструктивних, конструктивно-декоративних елементів та деталей.